

[Justitsministeren.]

tror nu, at man må læse de tal, som betænkningen giver, noget anderledes. Det er ganske vist oplyst, at ligbrænding her i landet i den senere tid har fundet sted ved 17 pct. af bisættelserne, men man må heroverfor tage i betragtning, at adgangen til ligbrænding mange steder i landet er overmåde besværlig. Andre steder er det lettere, og det er også nævnt, at der nu er 20 byer her i landet med krematorium. Jeg er egentlig tilbøjelig til at lægge mere vægt på et andet tal, som er oplyst under fremsættelsen, nemlig at i København blev i 1947 ligbrænding benyttet i 42,8 pct. af tilfældene. Jeg er tilbøjelig til at mene, at når der er denne store forskel mellem disse 42,8 pct. — det nærmer sig jo dog halvdelen — og gennemsnittet for hele landet, hænger det i høj grad sammen med, at adgangen til ligbrænding er så meget lettere her i København.

Jeg er ganske enig i de betragtninger, som blev anstillet af den ærede ordfører for venstre: vi er her inde på et område, hvor diskussion er unyttig. Men jeg har den opfattelse, at man virkelig vil komme de flestes ønsker nærmest ved at gennemføre den bestemmelse, som foreslås i § 2, stk. 1, nr. 3. Jeg har den opfattelse, men det er jo heller ikke noget, man kan føre et eksakt bevis for, at de efterladte altid vil vide det, hvis den afdøde virkelig har nærret ønske om at få sit lig begravet. Det er jo dog en ting, som nævnes, selvom mange mennesker ikke tager sig sammen til at afgive nogen formelig erklæring derom.

I sammenhæng hermed vil jeg sige om henvisningen i bemærkningerne til Norge og Sverige, at jeg i dette tilfælde ikke just har henvist til retstilstanden i disse to lande, som vi ofte gør det, for at understrege ønskeligheden af en fælles nordisk lovgivning — jeg tror ikke, det har så stor betydning på dette område —, men af den grund, som det er oplyst i bemærkningerne, at regler ganske svarende til den, der foreslås her, at efterladte kan træffe afgørelse, hvor den afdøde ikke i levende live har givet sin mening til kende, har været gældende i Norge siden 1913 og i Sverige siden 1933 og ikke har givet anledning til noget misbrug eller til, at der i de to lande i de mange år er kommet ønsker frem om at komme bort fra bestemmelsen. Det har for mig været et væsentligt moment, da jeg besluttede mig til at fremkomme med dette forslag. Jeg har virkelig den tro, at man, når man

ændrer loven, som det her er foreslået, praktisk talt vil ramme det rigtige.

Det blev sagt af en af de ærede ordførere, at erfaringerne fra Norge og Sverige viste, at skønt adgangen til ligbrænding faktisk efter lovgivningen var lettere der end her, lå Danmark dog højest procentuelt med ligbrændingernes antal. Jeg tror ikke, jeg vil drage den slutning deraf, som den ærede ordfører gjorde. Det er jeg ikke i stand til, fordi det ikke er mig bekendt, om dette, at Danmark ligger foran de to andre lande, ikke kunne hænge sammen med en anden ting, nemlig med, at der ikke har været den samme udvikling som her i krematoriebyggeriet i de to andre lande, hvor man har de store afstande, så at det måske er den faktiske vanskelighed ved at komme til krematorierne, der har spillet den største rolle med hensyn til at holde procenten nede i Norge og Sverige. Jeg har ingen holdepunkter for det, men jeg synes, den tanke er mere nærliggende, når man ser, at procenten her i landet er så høj hvor adgangen til et krematorium er let. Jeg nævnte, at vi her i København trods de gældende regler, som kræver oplysning om en tilkendegivelse, nærmer os den tilstand, at omtrent halvdelen af bisættelserne foregår ved ligbrænding.

Jeg vil indskrænke mig til disse bemærkninger til det, der er fremført af de ærede ordførere. Jeg håber, det skal lykkes ved behandlingen i udvalget at nå til et resultat, der nærmer sig så meget som muligt til det, som er foreslået. Sluttelig skal jeg blot sige med hensyn til det ønske, der er udtalt om at blive bekendt med ordlyden af biskoppernes udtalelser, at jeg skal drage omsorg for, at disse udtalelser bliver tilvejebragt og forelagt for det kommende udvalg.

Ernst Christiansen: Det ærede medlem fru Lungeborg Refslund Thomsen mente, at når der var tvivl om, hvad den afdøde havde ønsket, kom tvivlen ligbrændingen tilgode. Det synes jeg ikke, man med rimelighed kan sige. I øjeblikket er det sådan, at tvivlen kommer den almindelige begravelse tilgode. Efter lovforslaget vil de efterlevende, når der ikke er givet en bestemt mening tilkende, komme til at stå frit med hensyn til deres afgørelse, og det synes jeg er rimeligt. Iøvrigt vil jeg gerne sige til det ærede medlem, der talte på det radikale venstres vegne, at hvis det er rigtigt, som det ærede medlem mener, at der i øjeblikket er og vil vedblive at være en overvejende stemning i befolkningen for